

ȘTIINȚA RENTA-

BILI-ZĂRII

Interviul nostru cu ION GROZAV directorul Direcției de control și revizie pentru regiunea Banat

Ne aflăm în pragul unui prim-bilanț al activității desfășurate de colectivele din întreprinderi pentru identificarea și mobilizarea rezervelor interne care să asigure diminuarea și lichidarea pierderilor planificate. Am rugat pe interlocutorul nostru să ne prezinte modul în care s-a acționat în unitățile regiunii pentru identificarea posibilităților de diminuare a pierderilor la unitățile prevăzute cu dotatii de stat, în vederea rentabilizării tuturor sortimentelor la întreprinderile cu beneficii.

— În regiunea Banat, acțiunea de rentabilizare a cuprins un număr de 136 de întreprinderi. Dintre acestea 67 de întreprinderi sînt planificate cu dotatii din buget, iar 69 deși planificate persold cu beneficii realizează produse nerentabile.

Fată de o asemenea stare de lucruri s-a trecut, la studierea în amănunt a situației existente. REZULTATELE OBTINUTE DEMONSTREAZĂ CĂ ÎN FIECARE ÎNTRPREINDERE EXISTĂ REZERVE NEMOBILIZATE CARE POT DUCE LA DIMINUAREA PIERDERILOR ELE CONFIRMĂ PE DEPLIN JUSTEȚEA MĂSURILOR INDICATE DE CONDUCEREA PARTIDULUI ÎN VEDEREA LICHIDĂRII PIERDERILOR DIN ECONOMIE.

— Cîteva exemple?
— În general, trebuie spus că rezervele puse în valoare se referă la micșorarea consumu-

rilor specifice de materii prime și materiale, folosirea de înlocuitori la unele materiale fără a afecta calitatea produselor. S-au stabilit măsuri de îmbunătățire a proceselor tehnologice, de organizare mai bună a producției și a muncii. Rezultate mai bune au fost obținute la „Electrobanat” Timișoara, Uzinele „30 Decembrie” Arad, „Electromotor” și „Azur” Timișoara, C. S. Reșița.

La „Electrobanat,” în cadrul acțiunii au fost rentabilizate 39 de produse, în special prin înlocuirea unor materiale, fără a se diminua calitatea. Uzinele Electromotor, erau planificate cu pierderi la 11 produse. În cadrul studiilor întreprinse pentru rentabilizarea acestora, s-au identificat rezerve pentru 10 dintre ele existind în perspectivă rentabilizarea și celui-lalt produs. Eficiența economică a evaluată are la bază reducerea consumurilor de materiale, micșorarea cheltuielilor de producție.

— Fără îndoială, acțiunea de rentabilizare nu va fi considerată încheiată odată cu această primă centralizare a rezultatelor obținute. Ea urmează să constituie, în continuare un obiectiv al acțiunii de organizare științifică a producției. Referindu-vă la stadiul atins în cadrul regiunii Banat, pe această linie, cum apreciați rezultatele obținute?

Faptul că rezervele identificate, care se regăsesc în 1967, se cifrează la mai puțin de 25 la sută din valoarea pierderilor totale, ne arată că ne aflăm de fapt abia la început în rezolvarea completă a problemei. Dintre cele 443 produse nerentabile s-au identificat rezerve doar la 313 dintre ele, în cursul anului 1967 reușindu-se rentabilizarea doar la 255 de produse.

CAUZA PRINCIPALĂ O CONSTITUIE INSUFICIENȚA PROFUNZIME A STUDIILOR ÎNTRPREINSE DE COLECTIVELE DIN ÎNTRPREINDERI. Să ne mărginim la exemplul oferit de Direcția regională a economiei forestiere. Pentru a se reuși înscrierea în cheltuielile pe 1000 lei producția marfă, în loc să se caute posibilități reale de reducere a costurilor, s-a prevăzut prin plan o poziție „diverse” fără costuri, numai cu realizări (!) Volumul total al cheltuielilor

N. UDROIU

(Continuare în pag. a V-a)

Minile transmit firul ceva din delicatetea lor (Aspect de muncă la I.I.S. Independența Craiova)

Filme pentru 1000 000 000 de spectatori

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Scînteia tineretului

ORGAN CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI COMUNIST

ANUL XXIII
SERIA II,
NR. 5628

6 PAGINI
25 BANL

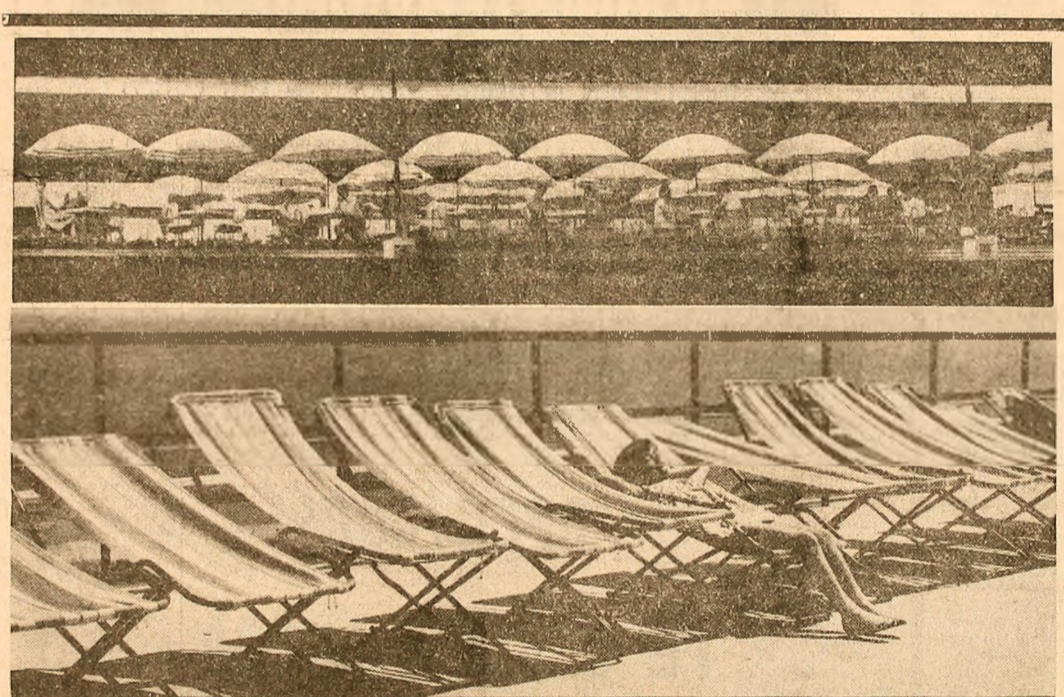
SÎMBĂȚĂ
24 Iunie
1967

4 tîmp și personalitate

SCRIITORI
VĂ PROPUN SĂ MEDITAȚI LA:

• SÎNZIANA POP • OCTAV PANCU-IAȘI • CORNELIU LEU • MIHAI STOIAN

Ritmuri de vară...

...și dacă mă gîndesc bine, nu știu de ce v-ă scriu. Ca să-mi dați un sfat? Oare, acum, ați mi-ar fi suficient? Nu-i oare prea tîrziu, mult prea tîrziu?

Cu doișprezece ani în urmă, în 1955, absolueam clasa a XI-a, hotărîtă să dau examen de admitere la medicină. N-am luat însă „maturitatea”, cum i se spunea bacalaureatului pe atunci, am căcut la sesiunea din primăvară, iar la cea din toamnă, deși mai învășeam în vacanță, nu m-am prezentat fiindcă — ierți-mi o sinceritate care poate părea lipsită de decență — părăsindu de cel care fusese „prima mea dragoste”, am fugit — expresia nu v-ă e străină — „ca să mă ascund de toți și de toate” la bunici, undeva, într-un sat din nordul Moldovei. Am revenit în București toamnă, tîrziu, și am intrat funcționar, decisă să nu pierd un an fără nici o activitate și decisă să continui mai tîrziu studiile. N-am rămas decît șase luni în serviciu, apoi m-am căsătorit cu un coleg și soțul mi-a interzis să mai lucrez. Așa cum, se așteptau însă mulți dintre cei care îl cunoșteau pe soțul meu, în mai puțin de un an căminul nostru s-a distrus. Între timp am avut alte preocupări, am uitat de învățatură, îmi venea greu s-o reiau și am intrat iarăși funcționar. Făceam o muncă pentru care nu simțeam nici o chemare, așa că într-o zi am plecat, găsind alt serviciu, dar și pe acesta l-am părăsit, obligată de o situație în care intrasem și care făcea să mi se reproșeze — vă asigur că pe nedrept; nu sînt dispusă să fac acum concesii nici celei mai puțin vinovate lipse de sinceritate — o comportare imorală. De fapt, respingînd unii bărbat însurat propunerea de a deveni „amică”, acesta m-a calomniat. Și iar mi-am schimbat serviciul, am renunțat definitiv la continuarea studiilor, am înregistrat scurgerea anilor prin care am trecut cu indolență și iată-mă la 30 de ani, făcînd o muncă ce solicită o calificare aproximativă, dar oferă și satisfacții aproximative — iată-mă la 30 de ani, obosită, însingurată și — o spun fără falsă cochetărie feminină — îmbătrînită.

V-ă scriu — știu eu de ce? — poate pentru că într-o anumită stare de neliniște scrisul îmi face bine, sau poate pentru că...

Sinziana Pop: Scrioarea so incheie cu aceste puncte de suspensie. Urmează doar semnătura: Adriana M. din București. Plicul a fost adresat redacției „Scînteii tineretului”.

Octav Pancu-Iași: E acum în posesia noastră și ne obligă la o discuție. Corneliu Leu: Scrioarea propune o multitudine de teme. Să ne decidem la una singură.

Mihai Stoian: Cea mai generoasă mi se pare a fi aceea care ar aduce în centrul atenției noțiunea de tîmp în cîteva ipostaze și în corelație cu altele, de pildă, cu cea

de personalitate. În fond, Adriana M. relatînd cum și-a irosit tîmpul a 12 ani, ne demonstrează că trage consecințele unei personalități aflate în dificultate.

C. L.: Normal, Proletatul pe fundalul destinelor umane și în funcție de ele, tîmp este egal personalitate. Relația inerită atenția.

O. P.: Și o condiție: să ne lămurim ce înțelegem prin personalitate. Pentru că, după dicționar, putem înțelege fie ceea ce caracterizează o persoană și o deosebesc de alta, fie totalitatea trăsăturilor prin care o persoană se face remarcată. Cred că a doua alternativă este mai aptă pentru a numi noțiunea de personalitate aflată într-o relație de reciprocitate cu cea de tîmp. Nu de mult un adolescent de 17 ani, elev, îmi spunea că, ajungînd la vîrsta cînd este conștient că datorită esențială față de sine este aceea de a se dezvolta multilateral — adică, zic eu, de a-și modela personalitatea — începe să fie preocupat de problema timpului astfel: a-mi irosit tîmpul este similar cu a-mă irosi. I-am citat cuvintele exact.

M. S.: Este, de fapt, un mod personal de a da glas înțelepciunii unui cunoscut proverb latin: „Dacă nu poți ține în loc această zi, cel puțin n-o pierde”.

C. L.: În fond, dacă am fi întrebați de niște foarte tineri tovarăși ce

(Continuare în pag. a II-a)

SUMAR

PAG. 2

- Mirajul automobilului
- Librarul satului
- „Spectacol pe o uliță lungă de trei secole”

PAG. 4

CĂLCIUL LUI ACHILE

- ANEXA de Al. Mirodan.
- A 13-a VARĂ de Vasile Băran.
- HAI SĂ TRADUCEM TEXTE DE MUZICĂ UȘOABĂ.
- DOMNULE, NU MA LĂSAȚI de Ion Băieșu.
- DON QUIJOTE ȘI GÂINA CU OUL DE AUR de I. Grinevici.

PAG. 5

ÎN POARTA VOINESCU

MÎINE, ÎN CAMPIONATUL EUROPEAN

ROMÂNIA-ITALIA

FOTBAL

Partida de fotbal dintre reprezentativele României și Italiei, din cadrul campionatului european, care va avea loc mine, duminică după-amiază, pe stadionul „23 August” din Capitală, cu începere de la orele 17,30 suscită un viu și legitim interes. Meciu constituie, după părerea noastră, o piatră de încercare pentru amîndouă echipele. Prezența unor nume reputele pe

plan internațional ca: Guarneri, Picchi, Fachetti, Rivera, Bulgarelli și Pascutti, sau Nunweiler III, Ion Ionescu, Dumitriu, Cherghele, Lucescu ne tîntrează nădejdea că vom asista la o partidă de fotbal adevărat.

Zile în șir „elevii” selecționerului Valcareggi, la Coviciano, lângă Florența, au exersat formule diverse, scheme tactice pentru cristalizarea unei orientări în

meciul cu românii. Joi, după miezul nopții, au sosit la București. Deși era ora 3, la aeroportul Băneasa li s-a făcut o primire de zile mari: erau prezenți și mulți italieni de la Expoziția „Italia produce” care și-au îmbrățișat idolii, pe cei de la Inter, pe cei de la Juventus sau pe nalingă Florența. Cei mai asaltați pentru autografe, Rivera și Fachetti. În ambele tabere, după cum am văzut, domnește buna dispoziție. Părerii, opinii?

ANGELO NICULESCU (răspunzînd unei întrebări privind tactica de joc pe care o adoptă echipa noastră): Ne cereți poate cam mult. Aceasta va fi în funcție de jocul adversarilor. Poate să fie vorba de apărarea în zonă sau la om. Vom vedea. Sîntem preocupați să oferim inimosului nostru public un joc care să placă, să încînte, un meci despre care să se vorbească. Și sîntem convinși că publicul va fi clipă de clipă alături de noi.

VASILE CABULEA

(Continuare în pag. a V-a)

PLOIEȘTI (de la corespondentul nostru).
Unul dintre cele mai sălbatice și pitorești locuri din regiunea Ploiești, Valea Brăteului — era pînă acum considerat greu accesibil turistului. În curînd însă el va fi „călcat” cu multă ușurință de toți excursioniștii. Pentru că, de la Hidrocentrala Do-

broești a început construcția unei rețele întinse de drumuri forestiere, care vor însuma aproape 60 de kilometri. În mod special, aici va fi construit un drum turistic în lungime de 11,5 kilometri, care va face legătura între riul Ialomița cu Valea Brăteului. Construcții capitale din Ministerul Economiei Forestiere au și atacat lucrarea în mai multe puncte, urmînd ca în acest an să fie dați în folosință 20 kilometri de drum.

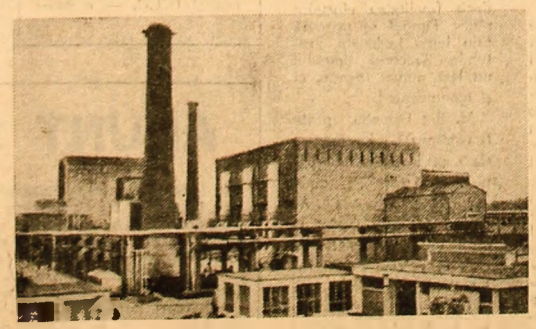
DIN NOU DESPRE SISTEMUL REPARTIZĂRII ABSOLVENTILOR

Normativele elaborate pentru repartizarea absolvenților învățămîntului superior urmăresc realizarea acestui deziderat: omul potrivit la locul potrivit. Modul în care sînt aplicate prevederile regulamentului aprobat prin Ordinul ministrului învățămîntului nr. 578 din 28 iunie 1965 precum și conținutul unor paragrafe ale acestuia nu par însă să cores-

pundă întru totul acestui imperativ. Mai cu seamă în ceea ce privește repartizarea absolvenților învățămîntului superior universitar. După cum se știe, conducători ai institutelor de cercetări, rectori, decani, șefi de catedre au făcut propuneri prețioase privind îmbunătățirea actualii reglementări. Totuși, în urmă cu două săptămîni condu-

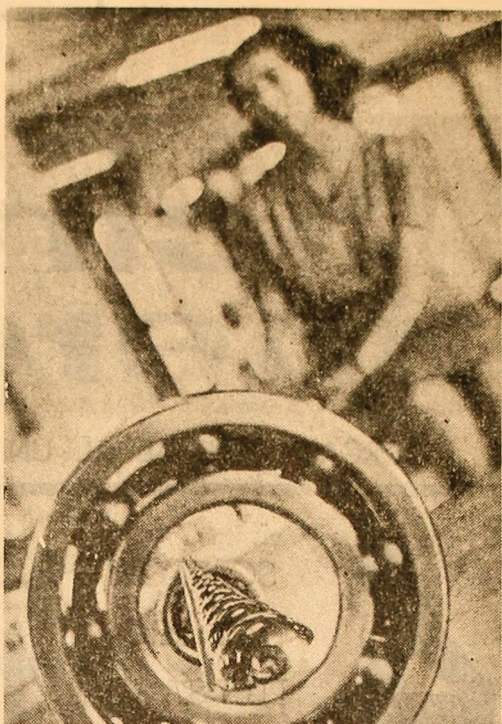
cerile facultăților au fost înștiințate că în vederea repartizării absolvenților din promoția 1967 rămîne în vigoare — fără modificări — regulamentul aprobat în anul 1965. Această stare de fapt (și de drept) ne determină să reamintim neajunsurile cons-

ADRIAN VASILESCU
(Continuare în pag. a V-a)

Vedere parțială a Combinatului de celuloză și hîrtie din Suceava

MIRAJUL AUTOMULTUMIRII

Gata de drum Foto: SORIN DAN

Cauza pentru care activitatea organizației U.T.C. din satul Drăgăneasa...

„In ce au onorat a-cesta „zilele“? ... A fost un util schimb de păreri între teta și mama...

LIBRARUL SATULUI

Aceeași relație dintre cititor, librărie și carte ni se oferă și în comuna Urziceni...

mai prezintă o nouă, unele fiind chiar depășite... Tînărul Vasile Csamai exprima opinia băieților și fetelor din comună...

cupare existentă în ultimul timp față de concursul „Lubiți cartea” (evident depășit ca modalitate de organizare și de desfășurare a lăsat să se strecoare părerea a toată graiulă că de acum organizațiile U.T.C. sînt absolut de orice activitate legată de muncă cu cartea...

MIRAIL DUMITRESCU

„Opera” în turneu

După recentul spectacol cu „Barbiernul din Sevilla” (bucurîndu-se de participarea lui Nicolae Herlea) la „Grădina roșie”, Opera bucuresteană a inițiat în aceste zile de sfîrșit de stagiu...

Tr. P.

MICROINTERVIURI CU

ION LUCIAN • DOREL DORIAN • GH. FOCȘA

— O situație nefastă se petrece cu stagiunea estivală a Capitalei noastre, stagiune departe de posibilitățile, prestigiul și chiar tradiția artei interpretative...

„SPECTACOL

PE O ULIȚĂ LUNGĂ DE TREI SECOLE”

cadru de o certă valoare plastică. Despre ceea ce ar putea să însemne și să confere într-un asemenea cadru natural un spectacol de „sunet și lumină” și mai ales un spectacol avînd ca supra temă „memoria acestor locuri și case”...

ni frumusețea acestor gospodării țărănești, sugerînd și discreție măiestria și echilibrul de contururi, volume, forme și în timp ce vom descoperi într-o bălăuță, să zicem, un vechi plug de lemn iar între două bordie...

V. DIACONESCU

TIMP

(Urmare din pag. 1)

Intelegem prin a irosi și a nu irosi timpul, ce le-am răspunde?

S. P.: După cite observ, inevitabilul s-a și produs. Întrebarea pe care ai pus-o e aită de vagă încît simt că și încep să plutesc... Mi-ar fi convenit mult mai mult, exact după cum declarasem, o discuție foarte strînsă de scrisoare. Pentru că, iată: mergînd la un film, eu mă delectez; în glumă — pierd timpul. Un critic de cinema își face însă în acest mod meseria. Mergînd zi de zi la strand sau pe stadion „se pierde timpul”; pe de altă parte, soarele, apa, efortul fizic toarele...

O. P.: De partea cui e deci adevărul? Cine pierde timpul și cine nu? S. P.: Cred că problema aceasta se rezolvă într-un singur fel: a nu irosi timpul este o chestiune de luciditate, de maturitate, este o chestiune de conștiință, de demnitate a profesiei... Abia într-un moment de disciplină morală, ceea ce presupune o personalitate formată sau alături într-un stadiu avansat de formare, poți să știi exact, stăpîn pe cele mai ascuțite sensuri, ce e pierdere de timp și ce e câștig. Nu mi se prezintă deloc pentru haoticul copilariei un răspuns la asemenea întrebări.

C. L.: Dar Adriana M. are treizeci de ani...

S. P.: Aici voiam să ațun: pierderea timpului la vîrsta aceasta devine imoralitate. Pentru că a trecut printr-o experiență, desigur nefericită, dar nu nefastă. Sînt întîmplări din care se pot trage concluzii necesare și mai ales din care se desprinde o hotărîre: aceea de a recupera acum timpul irosit. 30 de ani este o vîrstă cu urză de descherideri, capacități: acum încă se mai poate învăța, tot așa cum se mai poate ubi. Tinerețea este etern convertibilă în dăruire și devotivne. Se poate merge cu încredere înainte la 30 de ani, neajunsurile pot fi considerate la un moment dat și etape de fortificare și purificare a personalității. Dar, desigur, pentru aceasta e nevoie de multă, foarte multă voință.

M. S.: Consecvent ideii de la care am plecat — timp egal personalitate — și în legătură cu ce spunea Sinziana, așa fi tentat să povestesc ceva: am cunoscut un om foarte nefericit. În paranteză fie spus: nu inventez nimic; povestesc faptele nule. Acest om foarte nefericit nu și irosise timpul în mod „clasic”, adică nu chiuilise cînd trebuia să învețe, nu lenivea cînd trebuia să muncească, să citească etc. Și totuși al este nefericit pentru că se găsește la o anumită vîrstă — cam cea pe care o are și Adriana — și își dă seama că o bună parte a efortului său a fost inutil, nefiind dublat de o pasiune — sau, mai precis, și-a părăsit o pasiune — dragostea pentru matematică — pentru o profesie care nu-l interesează de-

PERSONALITATE

Și

Întrebat, cine te-a putut sili să studiezi toate aceste, mai cu seamă că tot acela n-a izbutit să te constrîngă la timp. (Interlocutorul îmi mărturisise că este numai absolvent al școlii generale și a unui curs de calificare la locul de muncă). M-a silit viața, mi-a răspuns. Dintr-un motiv mai complicat de explicat, eu n-am putut să tind spre studiul superior și n-am apucat să reîncep nici măcar pe cele medii. Nici n-am nevoie de așa ceva pentru meseria mea de frezor. Cultura generală este însă cu totul altceva. Fără ea nu pot — e vorba, se înțelege, de o neputință de un tip special, superior — să fiu nici frezor. Concluzia din dialogul meu cu acest tînăr? A nu-ți irosi timpul înseamnă a afecta o bună parte a lui pentru a vitaliza sentimentul de demnitate impus de meseria căreia i te-ai dedicat. Înseamnă, cu alte cuvinte, a nu-ți limita bucuria de a practica o meserie pe care o iubești, dar care, ca multe altele, într-o anumită ierarhie, are și trepte mai înalte, trepta

ce n-ai izbutit să le urci ca posesor al unor atestate de studii, dar le urci ca om trăind într-un climat propriu autodepășirii.

C. L.: Eu am aruncat undița întrebării, acum mi vine și mie rîndul să răspund la ea. Stoian vorbea aici de concedii. Cuvîntul care îmi stă mie pe buze este: compromisuri. Mi se pare că, în relația timp-personalitate, un aspect esențial este topt în întrebarea: a face sau a nu face compromisuri? A face compromisuri sună în limbajul diurn: „lasă că mai am timp...”. Mai am timp pentru a învăța o limbă străină și, deci, nu mă omor s-o învăț cum trebuie în școală; mai am timp pentru pregătirea examenului de admitere la facultate, pînă atunci, o lună-două să intru funcționară, să iau niște bănișori...; mai am timp pentru înțelegerea muzicii, a artei plastice; și pînă la asta că mai am timp mă îndop numai cu cinematograful, mîncînc cinematograful pe pînă... Ei bine, nimeni n-avem atîtea rezerve de timp care să ne scutească de folosirea judicioasă, zgîrcită chiar a prezentului. Din o sută de amînări, 99 nu se mai realizează niciodată. A irosi timpul, deci, mai poate însemna a amîna să faci o parte sau tot ce experiența umană a stabilit că se face mai lesne la o anumită vîrstă, a amîna ultimul sau neștiind că — Theofrast pare-mi-se spunea — „cea mai costisitoare dintre risipe este pierderea timpului”.

M. S.: De aici, poate, ar fi să dăm discuției noastre o desfășurare logică dacă am desprinde niște idei de utilitate practică. Prima aș formula-o eu, subliniind importanța unei mai atente cultivări a sentimentului timpului. Să mă explic: există o vîrstă cea a școlii, cînd, de regulă, percepți scurgerea timpului înarmat cu siguranța că, probabil, va veni și o zi cînd vei avea să-ți re-prozeși destule, însă printr-acestea nu se va găsi și mustura cea și pierdut vremea. La această vîrstă ești adesea convins că faci o treabă bună citind o carte de mîna a doua, dar „amurțantă”, atunci cînd în raftul bibliotecii te așteaptă „și zicem, „Război și pace”. Ori ce ai face — mă refer la lucruri onorabile — ti se pare cu folos. Puterea de selecție apare mai tîrziu, dar ea trebuie stimulată cit e posibil de mai devreme. A cultiva sentimentul timpului este o sarcină a școlii, a familiei, a U.T.C., a Institutului chemat să contribuie la educația cetățenească. În genere. Această sarcină poate fi dusă la îndeplinire mai eficient, căutîndu-se forme și modalități mai apropiate de înțelegerea copillar, a adolescenților.

O. P.: Ideea trebuie reținută. Am citit niște broșuri adresate părinților care m-au înduspus. Se vorbea în ele despre regimul zilnic al copilului ca despre ceva teribil de static și de dogmatic. Se prevedeau ore întîngibile pentru o treabă sau alta.

Dar nu se vorbea nicăieri despre ceea ce a fost numai aici cultivarea sentimentului timpului, adică strecurarea, cu răbdare și tact, în sufletul copilului, a deprinderii de a se controla în funcție de timp, adică de a se autoaprecia tîmînd seama de modul cum a cheltuit o anumită cantitate de timp. Spunînd asta nu înseamnă că nu sînt de acord cu punctul de vedere al Sinziane Pop: a deține secretul a-

șă-și reprezintă și să-și însușească, înglobîndu-l ca trăsătură de caracter, sensul timpului. Iată deci, munca. Intotdeauna munca. C. L.: E și o chestiune de metodică: în educația sentimentului timpului trebuie să se găsească acele căi prezentînd scurgerea vremii în tot ce are ea mai concret. În ideea de finalitate pe care o descoperim într-o sumă de zile sau de ani cheltuiți în numele unui scop. Zice-se că Balzac, simțîndu-și sfîrșitul, întrebă doctorul cît mai are de trăit pentru că intenționează să scrie un nou roman. Doctorul nu-i răspunde direct, zilele marelui creator sînt numărînd, preferă să-l îndemne

și înceapă opera la care se gîndește. Nu, refuză Balzac, nu poate începe dacă nu știe că va putea termina. Nu-l interesează decît finalitatea efortului său. Timpul se măsoară prin fapte încheiate rotunde. Treccrea timpului nu lasă numai regrete, ci și momente!

M. S.: Discuția poate fi continuată, lărgindu-se sfera problemelor abordate. Dar să revenim unde am plecat. Povestea Adrianei M. ne-a incitat la un schimb de opinii pe care le supunem cititorului, nădărdind că l-ar putea stimula dorința de a medita la o scrisoare predispunînd la reflecții.

ION ANDREIȚA

ANUNȚ SCOLAR

În cadrul Grupului Școlar al Comitetului de Stat al Apelor din Arad, str. N. Grigorescu nr. 8, funcționează o școală profesională care pregătește muncitorii calificați în meseria „operatori la stațiile de epurare a apelor reziduale”. Se primesc candidați din toate regiunile țării, absolvenți ai școlilor generale, avînd vîrsta de pînă la 18 ani împliniți în perioada 1 ianuarie—31 decembrie 1967. Informații suplimentare se pot obține la secretariatul școlii din Arad, str. N. Grigorescu nr. 8, telefon 16-45.

FILME PENTRU

1000000000 DE SPECTATORI

Ancheta „Scînteii tineretului“

HENRY-VOGEL

președintele Institutului Internațional
de Film de la Cannes

Calitățile modelului

Trebuie făcută o distincție netă între filmele destinate tinerilor, adolescenților și copiilor. Adolescenții au tendința de a fi atrași de filmele pentru adulți. Televiziunea contribuie și ea la aceasta, formându-i ca adulți (din punct de vedere cinematografic, firește) — înainte de termenul biologic.

Dacă filmul pentru copii nu pune probleme deosebite (se știe, copiii iubesc poveștile) în ceea ce îi privește pe adolescenți, circula unele prejudecăți. Se spune că aceștia se atasează în mod special de filmele „eroice”. Nu este adevărat. Ei iubesc în egală măsură problemele contemporane față de care simt o plăcere bărbătească în a se identifica.

Dr. STANISLAV ZVONICEK
directorul Institutului cehoslovac pentru cinematografie

Erou sau antierou?

Eroul filmului pentru tineret este — după părerea mea — focalul în care se întind, adună și multiplică forțele de expresie astfel încât spectatorul acceptă sau refuză opera adresată lui. Așfiu cinematografic propune adeseori filme în care denumirea „erou” pentru personajul central nu este decît un termen tehnic, în realitate este vorba de evenimente și incapacitate să realizeze în mijlocul unor forțe a căror înțelegere presupune efort și dificultate. Plehanov definea eroul ca fiind cel care „vede mai departe decît alții și are o voință mai puternică decît semenii săi... El nu este erou în sensul că ar putea opri sau schimba mersul natural al lucrurilor, ci în aceea că activitatea sa este o manifestare conștientă și liberă a acestui proces inevitabil și spontan.”

Mai este un tip de erou,

copierea de către tineri a unor particularități exterioare ale acestor eroi (îmbrăcăminte gen cow-boy, gesturi tip western etc.), poate uneori adolescentul se visează înfăptuind minime de vitejie asemenea eroului de pe ecran dar niciodată un tânăr cu mintea sănătoasă nu se va gândi să-i imite cu adevărat în viață.

Tânărul spectator contemporan, asaltat de cinema, televiziune, reviste ilustrate, comici etc. apelează ca o reacție de apărare la schimbul de opinii cu omul adult ale cărui certitudini îi redau echilibrul amenințat de un anumit fel de film sau cărți. De aceea în filmele pe care le vede, tânărul spectator dorește întotdeauna să-și găsească pe omul adult dotat cu o experiență de viață bogată, puternică, sănătoasă, într-un cuvânt, un model pentru viața lui viștă.

Nimeni nu se îndoiește de faptul că filmele bune, peliculele care intră în arhiva de aur a celei de a șaptea arte, ecranizările după clasici sînt și trebuie să fie o lectură cinematografică destinată tinerului spectator. Și totuși, dincolo de acest adevăr, există o categorie anume de filme tratând sau nu despre tineret și problemele ei dar create special pentru formarea și instruirea tinerului. Se pot cita filmele „Duminică la ora 6” și „Dimineața unui băiat cuminte” (România), „Oare această este dragoste?” (U.R.S.S.), „Soare și umbră” (Bulgaria), „Singurătatea alergătorului de cursă lungă” (Anglia) și lista se poate pre-

1. Ce importanță acordați filmului pentru tineret și care este, după părerea dumneavoastră evoluția sa?
2. Ce loc ocupă idealul de viață într-un film cu audiență la spectatorul tânăr?
3. Care sînt temele esențiale în filmul pentru tineret?
4. Credeți că filmul contemporan înfățișează adevărată față a dragostei? Este vre-o diferență între eroul preferat pe ecran și propriul ideal în viață?

lungi, fiecare din cinematografele lumii avînd propria participare la catalogul filmelor destinate tinerului spectator.

Și totuși, filmul destinat tineretului nu și-a ocupat încă locul cuvenit în preocupările cinemastilor. Că este așa o dovedește numărul mic al filmelor de calitate prezentate în ultimii ani la cele două festivaluri internaționale ale filmului de tineret și copii de la Cannes și Gottwaldov. Pentru a dezbată câteva aspecte acute ale filmului destinat tineretului, am adresat unor personalități ale filmului, sociologi și psihologi din cîteva țări europene următoarele întrebări:

ROLAND BIernaux
secretar al Centrului Național de Filme pentru copii și tineret — Belgia

Nu ajunge numai valoarea estetică

Importanța cardinală a filmului destinat tinerului spectator rezultă din faptul că îl pregătește pe acesta pentru viața de adult, prezentîndu-i o viziune pozitivă și obiectivă a vieții sociale în care urmează să se integreze. Prin valoarea morală și artistică, filmul trebuie să-și obișnuiească pe tineri să prefere operele valabile din punct de vedere uman și cultural și să-l ajute totodată să aibă spirit de discernămint în producția curentă, dominată de criteriile comerciale. În ceea ce privește filmele pentru tineret, trebuie spus de la început că numai valoarea lor estetică și culturală nu ajunge. Fără o certă valoare umană și etică nu poate exista un bun film desti-

nat tinerului, ori cîte inovații formale ar aduce cu- rator sau regizor. Această valoare se exprimă prin faptul că filmele trebuie să promoveze încrederea în om și posibilitățile sale de a se desăvîrși.

Temele filmului pentru tineret sînt legate de foarte multe circumstanțe în care intervin particularitățile specifice țării în care a fost realizat, gustul publicului, originea socială și pregătirea intelectuală a spectatorului. Nu se pot generaliza, cred, temele. Pentru unii poate să fie esențială tema muncii, pentru alții tematica școlară iar în altă parte descriptivitatea unei lumi necunoscute.

JEAN PAUL LE CHANOIS
regizor — Franța

Să fii util, să-ți găsești locul în viață...

Tot cinematograful este destinat tineretului, cel bun firește. Nu cred într-o specificitate pronunțată a filmului pentru tineret. Problemele mari ale vieții sînt aceleași pentru tineri ca și pentru adulți. Există numai diferențe de nuanță. Un singur lucru nu trebuie însă făcut în filmul pentru tineret și copii: ridiculizarea adulților. Copiii și tinerii nu-și urăsc pe adulți, nu-și separă de aceștia nimic. Ei vor să vadă în film un adult frumos și întreg, model pentru ei. În privința idealului sînt multe lucruri de spus. Vremurile moderne sînt caracterizate prin sbo-

urire cosmice, marile descoperiri științifice, revoluția socială. Are loc deci un proces de laicizare a gândirii tinerului care pășește dogmele religioase. Locul normelor religioase trebuie să-l ia însă adevărul ale vieții contemporane. Deci, filmul trebuie să afirme și el acest lucru. Îmi plac filmele destinate tineretului realizate în țările socialiste pentru că fiecare din ele afirmă o morală, un adevăr. Este decît nevoie mai mult ca oricînd ca filmul să promoveze un ideal major, să afirme că individul trebuie să fie util și altora decît sîne, că trebuie să-ți găsești un loc activ în societate și viață.

KIRA PARAMONOVA
critic cinematografic — U.R.S.S.

Primatul problemelor esențiale

Filmul îl ajută pe tiner să cunoască și să înțeleagă lumea. În al doilea rînd, filmele create special pentru tineret, ținînd seama de particularitățile percepției vîrstei, îi pot pregăti să înțeleagă adevăratele mari opere de artă, care, după cum se știe, rămîn încă atît de des neînțelese de spectatorii contemporani. Există un specific exact definit al acestor filme? De bună seamă că da. Însă este cu neputință a-l rezuma în cîteva rînduri. Personal, am consacrat acestei teme un întreg volum. Cred totuși că principial nu este să existe un specific al filmelor pentru tineret ci ca ele să fie adevărate opere de artă.

Este de asemenea, dificil să definești evoluția filmului contemporan pentru tineret. Aș putea răspunde la această întrebare bazîndu-mă doar pe experiența cinematografică noastră. Cred că întreaga cale de dezvoltare a acesteia, dacă pornim de la experiența celor mai bune opere, constă în a izbîzi să transpunem în limbajul cinematografiei contemporane problemele esențiale ale vieții. Nu trebuie neapărat să dăm răspuns tuturor problemelor ridicate ci să-l determinăm pe tinerul spectator să gîndească, găsîndu-și sale răspunsuri. Iar dacă avem în vedere viitorul artei cinematografice pentru tineret, ținînd seama în același timp de faptul că tinerii de azi află foarte des de timpuriu problemele reale ale vieții, cred că viitorul cinematografiei pentru tineret depinde de felul cum artiștii vor izbîzi să spună sau să povestească despre conflictele profunde și veritabile ale contemporaneității.

Importanța idealurilor sau, cum se spune adesea, a exemplului demn de a fi imitat, avînd în vedere, bineînțeles, filmul destinat tineretului, este foarte mare. Doar nu este un secret pentru nimeni că

tinerul se străduiește să-și găsească idealul în viață în artă, să-l vadă printre personajele lui. De aceea este important ca și în film tinerul să găsească o rezonanță a tendințelor sale.

Temele filmelor consacrate tineretului sînt tot atît de variate ca și viața însăși. Important este numai ca artistul să le intruchipeze într-o formă artistică demnă. Împărtășesc părerea că au numai tinerii, dar chiar și copiii lor, se poate vorbi despre orice, cu singura condiție ca aceasta să-i emoționeze, să le devină apropiat și înțeles.

Prof. FRANCIS LEGRAND
director al Festivalului Internațional al Filmului pentru tineret de la Cannes — Franța

O eroare și o injustețe

Mai întîi o constatare: un colosal deșeu comercial, niciodată vădit de către producători, care totuși îl ignoră. Pornind de la aceste realități, ne-am îmbarcat la Cannes începînd din anul 1959 într-o mare aventură: crearea Institutului Internațional de Film pentru tineret, cunoscut în ultima vreme sub numele Festivalului Internațional al Filmului pentru tineret de la Cannes (sau cum îl place gazetierilor să-l numească, „micul Cannes”). Cred că această lungă introducere pledează de la sine asupra importanței pe care o acordăm filmului pentru tineret. Ce este în fond un film destinat tinerului spectator? Sînt filme speciale concepute și realizate pentru tineri — acestea fiind din păcate extrem de rare — filme realizate pentru adulți dar care prin subiect, bogăția conținutului, frumusețea artistică, calitatea umano pot forma și entuziasma tineretului. Exemple: „Balada soldatului” (U.R.S.S.), „Pather Panchali” (India), „Unchiul meu” (Franța), „Un om liniștit” (S.U.A.), „Valea păcii” (Iugoslavia) etc.

Noțiunea de film pentru tineret este inseparabilă de calitate în toate domeniile. Un film care este doar inofensiv sau care doar moralizează este ineficace și nu merită să fie văzut. Oprele cinematografice preferate de tineri sînt cele stenoice. Filmele care îl izolează pe tiner în realitate și de viața adulților sînt nocive pentru că ele nu îl pregătesc pentru viață. Tinerii trebuie să știe ce este adevărata dragoste, muzica, bărbăția. Se poate vorbi în film despre dragoste fără a cădea în vulgaritate, de a condamna violența fără a o utiliza cu sadism și seducție, de a evoca aventura fără a eroga în cult. Un bun film pentru tineret nu evită problemele, ba mai mult găsește soluții pozitive.

Conf. dr. URSULA ȘCHIOPU
România

Sensibilitatea față de temele majore

Nu toate filmele operează pe terenul complex al idealului de viață. De cele mai multe ori acțiunea filmului insistă în domeniul stilului de viață. Deși, tangente, stilul și idealul de viață nu se suprapun. Confuzia se face adesea din cauză că programele educative cuprind necesitatea de a armoniza. De altfel nici tinerul spectator nu vine la cinematograf cu idealul de viață conturat. Filmul îi prezintă pagini din viață, oameni buni sau răi, interese și sau meschini, feriți și nefericiți, cazuri particulare cu funcții semnificative foarte eterogene. Sîntem obișnuiți să căutăm în orice film problemele sale majore, deoarece avem o mare sensibilitate față de probleme majore. Universul filmului din acest punct de vedere este limitat. Dar acest univers este investit cu forțe de evocare uriașe, care duc la constituirea de reacții complicate a căror evidență se pare că nu este lipsită de semnificație. Institutele de filologie din Roma și Paris au studiat o parte din aceste reacții. Și la noi în țară au existat unele studii efectuate în cadrul Institutului de Psihologie al Academiei R.S.R. în proble-

zează vreo două săptămîni copiii de încercarea de a „zbură” de la etajul IV al blocului în care locuiau.

Efectele cele mai profunde și mai numeroase ale filmului au loc în anii pubertății și ai adolescenței. La aceste vîrste filmul acționează asupra tuturor etajelor personalității. Printre altele în pubertate și adolescență filmul creează și întregeste apetitul de frumusețe, dă lecții de comportare, de modă, de eleganță în linuță, dezvoltă gustul, emoția și înțelegerea, le subtilizează și nuantează. Această acțiune complexă asupra stilului de comportare este concomitent cu una asupra condițiilor interne spirituale, asupra coerenței în sentimente și atitudini, asupra zonelor caracterului moral care gîrează pînă la urmă actele de conduită și idealurile de viață. Unii sociologi consideră că precocitatea mai rapidă a tineretului din mediul urban și mai ales marile orașe ale timpului nostru este legată într-o mare măsură de presiunile asupra tineretului a cinematografului (asociate la cele ale școlii și ale revoluției tehnice). Incidenta delinvenței minore este și ea asociată tot mai mult de

influența sumară a unor tipuri de filme. Excentricitatea, frivolitatea, supraerotismul, extravaganțele se propagă cu preț redus prin unele filme fapt ce a creat în ultima vreme un reflex social de îngrijorare. Lipsa de talent a unor regizori, interesele legate de concurența financiară a caselor de filme, caracteristicile propagandei ce acționează în industria filmului din țările mai producătoare de filme capitaliste au dus la supraproducția de filme comerciale de proastă calitate, la filme ce se cer „tari” sau „picante”. Aceste produse devin o adevărată școală a vicului, a crimei, a gangsterismului, a lipsei de scrupule și a depravării morale. Filmul contemporan prezintă ca figura mitică a lui Ianus, cele două fețe ale sale...

Există o categorie de filme care au personaje copii sau tineri. Acestea acționează poate mai direct asupra stilului și modelelor de comportament ale tineretului prin mai fireasca participare sentimentală la biografia în desfășurare a eroilor prezentați. Categoria cuprinde filme foarte eterogene dintre care aș cita „Balada soldatului”, „Sbîră cocorii”, „Soare și um-

bră”, „Duminică la ora 6”, „Oare această este dragoste?”, „Singurătatea alergătorului de cursă lungă...”

Subiectele se clădesc în diagonală în contextul unor atitudini și motivații ce se construiesc uneori treptat sub ochii spectatorului. Producțiile neo-realismului italian sau filmele legate de lucrările tinerilor furioși, free-cinematograful fac parte din această categorie, în care ni se înfățișază un tineret aflat în stare de protest acut și de neconformism. Personajele cu gustul singurătății și al înstrăinării, cu amărăciuni abrupte în gesturi cu un simț caustic excesiv, pun probleme dar, în același timp, răspundere aromele personalității lor ciudate și însingurate. Problema esențială în astfel de filme de critică socială rămîne aceea a dificultăților legate de integrarea socială prin descoperirea contradicțiilor dintre ceea ce reprezintă personalitatea proprie și ceea ce posedă virtual și potențial. Cadrul paradoxal al faptelor vieții, condițiile de imposibilitate de cuprindere a tuturor mobilurilor ce le conțin aceste cadre de viață izbesc contextura fină și delicată a personalității aflate

la răscrucea tuturor contradicțiilor, înăspriind-o pînă la brutalitate. Aceasta ar fi viziunea de subtext a multor filme de acest gen, filme în care atitudinea protestatoare apar ca vibrații puternice ale personalității în plină căutare de un loc sub soare. Gestul neîncrederii se manifestă în filmele sugerate de mentalitatea tinerilor furioși, ca fiind dogmele de patetism ieftin, autentice și irevocabile, acuzatoare și eliberatoare. Uneori, sub zodia altei mentalități de lucru și de concepție, regizorii reușesc să facă să-și înșenească cu carapacea nonconformismului inteligența sculptoare dar chinuță sau sensibilitatea și eroismul celei mai autentice. Filmul iugoslav „Sașa” parțial filmul românesc „Duminică la ora 6” evoluează în această direcție. În temele de încastrare socială se divulgă episoade din aceste filme tensiunea prieteniei, a dragostei, valentele multiple de omene, emoții profunde, legate de examene de tot felul date de tiner, caracteristicile felurite ale relațiilor umane întîmplătoare sau nu și dependența lor de împrejurări și condiții care fac mai realist înțele-

gere semnificațiilor faptelor de viață. În filmele de tineret se dau lecții de ironie și de candoare, de amărăciune și tristețe, se prefîgurează gustul fericirii și cel al decepției. Prin tematica sa, filmul contemporan pentru tineret avertizează brutal uneori că pedagogia și sociologia trebuie să renunțe la simplificări și vulgarizări și că această problemă unică, specială și încă străbătută de multe neînțelegeri, problema momentelor de integrare a tineretului în lumea complicată a răspunderilor majore sociale este de actualitate eternă la toate lungitudinile și latitudinile sociale. Filmul în care nu este prezentat tineretul nu înfățișază însă portrete incomplete și oarecum neretrușate, subliniindu-se astfel un „va urma” cu surprize sale felurite.

Anchetă realizată
de ATANASIE TOMA

SATIRĂ

UMOR

SATIRĂ

UMOR

SATIRĂ

Domnule, nu mă lăsați!

— Numai un pom? Oare mi-o aduce materia primă?
Desen de N. CLAUDIU

Așa cum am destăinat recent, în ultimii ani între mine și cititorii s-au stabilit unele relații extrem de strinse. Constat astfel, cu o foarte pozitivă surprindere, că toți acei oameni care se apleacă cu interes asupra modestelor mele pagini simt în mod spontan și simultan nevoia de a-mi scrie, fie pentru a-și exprima satisfacția față de o operă sau alta de-a-mea, fie pentru a cere lămuriri suplimentare în legătură cu acestea, fie pentru a mă întreba de sănătate și a-mi ura ferice și sănătate sau pentru a-mi cere sfaturi în legătură cu unele probleme de viață. Toți cititorii mei, fără excepție, nu mi s-au dat în mie, în sfaturile mele, în ultima vreme, fac față din ce în ce mai greu unor obligații de acest gen. Iată, de pildă, una dintre dificultățile pe care recent a trebuit să le înving. Primesc o scrisoare cu următorul conținut: „Dămi am trecut de circa de 50 de ani, încă nu m-am decis să-mi aleg în viață, fiind întreținut de părinți. Puteți să-mi dați un sfat?”

deja la vârsta de 18 ani). Părinții se bucurau și mă numeau „marinarul nostru”. Între timp, gigantul care traversează oceanul, adică vasul „Titanic”, s-a scufundat cu toată încărcătura umană și materială și, firește, părinții m-au îndemnat să-mi schimb urgent meseria. Atunci am hotărât să mă fac chimist (aveam 30 de ani) și părinții mă numeau „chimistul nostru”, dar între timp un chimist din orașul

căci atita am în prezent, și am intrat puțin în panică, deși părinții îmi spun să fiu calm. Domnule, vreau și eu o meserie! Vreau să câștig banii mei, să fac ceva, am început să mă plictisesc. Dați-mi un sfat!

— Domnule, am zis, nu știu ce sfat să vă dau. Este foarte dificil ca acum, la vârsta când alții se gândesc la pensie, dvs. să vă ocupați de o meserie.

— Domnule, zic eu gândindu-mă, o meserie ușoară, care să învețe în câteva zile și care nu cere studii nu cred să existe.

— Există, îmi spune el cu siguranță. Da aceea am și venit la dumneata. Dumneata ai studii?

— Daar patru clase elementare.

— Păi, cezi? Și în cât timp ai învățat să scrii?

— Am scris-o în cinci minute.

Vasile Băran A 13-A VARĂ

Era un birou pe un hol lung și îngust, cu pridvor, care scriștia tot timpul amenințând cu înălțimea celor două etaje înalte, dacă priveai în jos, spre gang, te apuca ameteala.

— Nu pot trăi fără tine! — spunea el vara, în iulie, când veneau practicanțele, cele mai blondeste dintre ele sau cele mai brunete, fiindcă îl coplesceau culorile dure, nu pot, trebuie să mă înțeleg, am un cul în inimă.

— Există, îmi spune el cu siguranță. Da aceea am și venit la dumneata. Dumneata ai studii?

MEMORABILE

• MADAMME DE STAFLI, scriitoare spirituală, cu lucrări foarte gustate de „spiritele fine” ale epocii sale, născută o adâncă ură față de Napoleon. Iată de unde venea atitudinea ei.

• VICTOR HUGO se îndrepta către Prusia. La graniță, cameșul, l-a întrebat:

— Cu ce vă ocupați?
— Scriu — a răspuns Hugo.

— Eu vă întreb, cum obțineți cele necesare tratului?
— Cu penne — urmă răspunsul scriitorului.

Vameșul notă: „Hugo, negustor de penne”.

Dicționarul obiectelor cunoscute sub numele de CUVINTE

Soțul meu? Sintem foarte buni prieteni. (Nu mă trăim de mult împreună. El cu-ale lui, eu, dragul meu, după cum vezi...)

Lasă-mi te rog proiectul. Îți făgăduiesc că-l voi studia cu cea mai mare atenție. (I-l dău lui Tohoșaru să-mi facă un referat, că n-o să citească acum 59 pagini hătute la două rânduri.)

Te-ăș imprumuta cu plăcere, dar neavastă-mea (hărtăful-meu) îmi la țoț! hant! Caută-mă. Am numai cinci lei de țigări (hombone).

(Știi că ești bine! O să scot acum de pe carnet pentru tine... Frate-frate dar...)

Vasile, eu sint de acord cu cererea ta însă trebuie să vedem ce spune ministrul. Acolo... sus... nu știi cum e?

(Binecuvântat fie ministrul... Ce m-ăș face dacă n-ăș putea spune: „acolo sus?” Și dacă, ferească sfinții, mi s-ăș accorda dreptul să hotărâsc de unul singur. Și dacă lumea ar ști că n-am nevoie de nici o aprobare? ...Așa nici nu risc să greșesc și nici nu mă pun rău cu Vasile.)

Trebule să ne vedem neapărat... zilele astea... (Sper că nu vei lua în serios invitația mea... Pisălog, cum te știu: ești în stare să mă bombardezi cu telefoane de dimineață până seara.)

Ai o mină de aur, tinere. O să faci carieră mare în chirurgie. Săptămâna viitoare îți dau niște operații mai complicate.

ANEXA de AL. MIRODAN

Traduceri din limba română în limba română *)

(Mai domol... mai domol, tinere. Vrei să-mi dai locul? Eu, pînă să ajung profesor...)

Nu mă deranjezi de loc. (Mă deranjezi, dar ce vroiai să-ți răspund?)

Cu plăcere. (Fără).

Marilena, să rămînem prieteni. (Nu te mai suport).

Cum îți închipui că am uitat de memoriul dămlate. (Unde naiba l-am pus? Că săptămîna trecută era pe birou...)

Nu mă supăr... Cum o să mă supăr? Te rog chiar să-mi spui tot. Ce nu ți-a plăcut la filmul meu... Dacă nici tu n-o să fii sincer cu mine...

(Asta-l nesimțire curată. După ce l-am trimis două bilete (care în definitiv costă 8,50 lei) putea să găsească o vorbă bună).

*) O îndelungată experiență ne-a arătat că numeroase confuzii sau conflicte regretabile se toacă din pricina faptului că oamenii (și, mai ales tinerii insuficient cultivați) nu înțeleg cu exactitate sensul unor expresii curente, luîndu-l „ca atare”, adică așa cum se prezintă ele minții la prima vedere. Or, particularitatea lingvistică a expresiilor la care ne referim constă în aceea că nu trebuie luate „ca atare” și „la prima vedere” ci supuse unei operații de traducere. Anexele la „Dicționarul” nostru își propun să înfățișeze câteva asemenea propozițiuni care necesită a fi înțelese din română... în română.

Nu mă deranjezi de loc. (Mă deranjezi, dar ce vroiai să-ți răspund?)

Cu plăcere. (Fără).

Marilena, să rămînem prieteni. (Nu te mai suport).

Cum îți închipui că am uitat de memoriul dămlate. (Unde naiba l-am pus? Că săptămîna trecută era pe birou...)

Nu mă supăr... Cum o să mă supăr? Te rog chiar să-mi spui tot. Ce nu ți-a plăcut la filmul meu... Dacă nici tu n-o să fii sincer cu mine...

(Asta-l nesimțire curată. După ce l-am trimis două bilete (care în definitiv costă 8,50 lei) putea să găsească o vorbă bună).

*) O îndelungată experiență ne-a arătat că numeroase confuzii sau conflicte regretabile se toacă din pricina faptului că oamenii (și, mai ales tinerii insuficient cultivați) nu înțeleg cu exactitate sensul unor expresii curente, luîndu-l „ca atare”, adică așa cum se prezintă ele minții la prima vedere. Or, particularitatea lingvistică a expresiilor la care ne referim constă în aceea că nu trebuie luate „ca atare” și „la prima vedere” ci supuse unei operații de traducere. Anexele la „Dicționarul” nostru își propun să înfățișeze câteva asemenea propozițiuni care necesită a fi înțelese din română... în română.

FOILETON

de Ion Băieșu

nostru a orbit din cauza unei explozii chimice și m-am hotărât să mă fac fizician (aveam 40 de ani). Între timp, soții Curie s-au contaminat cu substanțe radioactive și am renunțat.

— Pe scurt. Îți cumperi un stilou și niște hîrtie și te apuci de scris. Scrii de trei ori pe zi. Opt ore după masa de dimineață, opt ore după masa de prînz și opt ore după masa de seară. În restul timpului citești, te plimbi și te distrezi.

— Pe scurt. Îți cumperi un stilou și niște hîrtie și te apuci de scris. Scrii de trei ori pe zi. Opt ore după masa de dimineață, opt ore după masa de prînz și opt ore după masa de seară. În restul timpului citești, te plimbi și te distrezi.

— Pe scurt. Îți cumperi un stilou și niște hîrtie și te apuci de scris. Scrii de trei ori pe zi. Opt ore după masa de dimineață, opt ore după masa de prînz și opt ore după masa de seară. În restul timpului citești, te plimbi și te distrezi.

— Pe scurt. Îți cumperi un stilou și niște hîrtie și te apuci de scris. Scrii de trei ori pe zi. Opt ore după masa de dimineață, opt ore după masa de prînz și opt ore după masa de seară. În restul timpului citești, te plimbi și te distrezi.

— Pe scurt. Îți cumperi un stilou și niște hîrtie și te apuci de scris. Scrii de trei ori pe zi. Opt ore după masa de dimineață, opt ore după masa de prînz și opt ore după masa de seară. În restul timpului citești, te plimbi și te distrezi.

— Pe scurt. Îți cumperi un stilou și niște hîrtie și te apuci de scris. Scrii de trei ori pe zi. Opt ore după masa de dimineață, opt ore după masa de prînz și opt ore după masa de seară. În restul timpului citești, te plimbi și te distrezi.

— Pe scurt. Îți cumperi un stilou și niște hîrtie și te apuci de scris. Scrii de trei ori pe zi. Opt ore după masa de dimineață, opt ore după masa de prînz și opt ore după masa de seară. În restul timpului citești, te plimbi și te distrezi.

— Pe scurt. Îți cumperi un stilou și niște hîrtie și te apuci de scris. Scrii de trei ori pe zi. Opt ore după masa de dimineață, opt ore după masa de prînz și opt ore după masa de seară. În restul timpului citești, te plimbi și te distrezi.

— Pe scurt. Îți cumperi un stilou și niște hîrtie și te apuci de scris. Scrii de trei ori pe zi. Opt ore după masa de dimineață, opt ore după masa de prînz și opt ore după masa de seară. În restul timpului citești, te plimbi și te distrezi.

— Pe scurt. Îți cumperi un stilou și niște hîrtie și te apuci de scris. Scrii de trei ori pe zi. Opt ore după masa de dimineață, opt ore după masa de prînz și opt ore după masa de seară. În restul timpului citești, te plimbi și te distrezi.

— Pe scurt. Îți cumperi un stilou și niște hîrtie și te apuci de scris. Scrii de trei ori pe zi. Opt ore după masa de dimineață, opt ore după masa de prînz și opt ore după masa de seară. În restul timpului citești, te plimbi și te distrezi.

— Pe scurt. Îți cumperi un stilou și niște hîrtie și te apuci de scris. Scrii de trei ori pe zi. Opt ore după masa de dimineață, opt ore după masa de prînz și opt ore după masa de seară. În restul timpului citești, te plimbi și te distrezi.

— Pe scurt. Îți cumperi un stilou și niște hîrtie și te apuci de scris. Scrii de trei ori pe zi. Opt ore după masa de dimineață, opt ore după masa de prînz și opt ore după masa de seară. În restul timpului citești, te plimbi și te distrezi.

Hai să traducem texte de muzică ușoară

INTERPRETA: — E programul la televiziune. Slăgăr, dragă! Le-am spus că vreau un textier cu greutate. Poliglot? Și au admis să-l traducă tu. L-am cîntat în original, la radio. Ascultă-l! (Cîntă) He tem bo ac, he tem bo par tu.

TEXIERUL: — În ce limbă e?

INT: — Nu știu, l-am învățat după bandă. Dar n-am greșit o iotă.

TEX: — E cam incurcat, dar... (Formează un număr la telefon) Alo, Mișu? Bine că te-am găsit! Spune-mi, iubite, în ce limbă e asta? HE! și TEM!... În niciuna? Dar asta? BO! NU BOU, dragă! A, glumești? (Ride neamuzat) Cum ai zis? (Serie) Frumos! Dar CU? Lovitură! Sau... cum? Sau GIT? Aha, sinonimul! În franceză! M-da! Dar HE-TE? Poate fi și JE-TE, dacă zici tu. Cum? A arunca!

INT: — Bravo! Atunci e cîntec de dragoste! Tocmai ce se cere.

TEX: — Versul doi ne va lămurii: JETE — arunc, VOA — voce, PAR — prin, TU — tuse. INT: — Arunc vocea prin tuse? Cum adică?

PERSOANELE: 1) TEXTIERUL-POLIGLOT 2) INTERPRETA DE MUZICĂ UȘOARĂ DECORUL: Acasă la textier. Masă, scaun, telefon.

TEX: — Poezie modernă, dragă. Ermetică. Întesul e că-i pierde vocea prin tuse. Ca într-o criză de tuse.

INT: — Deci, tot sportiv. Box. Îi șterge una de-l umflă tuse.

INT: — Dar dacă, în loc de lovitură frumoasă, e git frumos? S-ar traduce: Mă arunc de gitul ei frumos și-mi pierd gîtul.

INT: — Vai, nu! Aici e crîmă pasională. El o apucă de gîtul ei frumos și îl ia puștul. O strângulează. Probabil din gelozie. Colosal.

TEX: — Perfect! Atunci, cum o traduc? Hotărâște-te.

INT: — Păi, să văd ce-mi mai convenabil... Crîmă pasională... n-am mai văzut interpretîndu-se. N-am nici un model. Cu dragoste... se interpretăză zilnic, pe toate scenele. Nu mai pot fi originală. Cu sportul... Da. Tot cu sportul e mai simplu. O figură de twist, o piruetă și gata. La sportivi prinde.

TEX: — Perfect! Atunci, cum o traduc? Hotărâște-te.

INT: — Păi, să văd ce-mi mai convenabil... Crîmă pasională... n-am mai văzut interpretîndu-se. N-am nici un model. Cu dragoste... se interpretăză zilnic, pe toate scenele. Nu mai pot fi originală. Cu sportul... Da. Tot cu sportul e mai simplu. O figură de twist, o piruetă și gata. La sportivi prinde.

TEX: — Perfect! Atunci, cum o traduc? Hotărâște-te.

INT: — Păi, să văd ce-mi mai convenabil... Crîmă pasională... n-am mai văzut interpretîndu-se. N-am nici un model. Cu dragoste... se interpretăză zilnic, pe toate scenele. Nu mai pot fi originală. Cu sportul... Da. Tot cu sportul e mai simplu. O figură de twist, o piruetă și gata. La sportivi prinde.

TEX: — Perfect! Atunci, cum o traduc? Hotărâște-te.

INT: — Păi, să văd ce-mi mai convenabil... Crîmă pasională... n-am mai văzut interpretîndu-se. N-am nici un model. Cu dragoste... se interpretăză zilnic, pe toate scenele. Nu mai pot fi originală. Cu sportul... Da. Tot cu sportul e mai simplu. O figură de twist, o piruetă și gata. La sportivi prinde.

TEX: — Perfect! Atunci, cum o traduc? Hotărâște-te.

Don Quijote și găina cu oul de aur

I. Grinevici

Ce o fi în capul lor. Greu de presușit! Dar trebuie să fie ceva asemănător, că prea seamănă ce face unul cu ce face celălalt, destul de departe, dar destul de apropiat, ca să profesăm.

— Cealaltă erou, cum ziceam, e un... cooperativă dintr-o comună din regiunea Bacău. A pornit-o tot așa, cu o ploaie de reclamații, două unor adînci și foarte diverse nemulțumiri...

neodîhnit spirit de observație, a fost ales secretar al U.T.C., în cadrul cooperativel.

— Apoi nu așa, fratele meu! Nu putem să ne așvîrîm cu capul înainte... Să știm, să ne gîndim, să chibzuim pe-ndelete... O să convocăm, fratele meu, o sedință. O să formăm o comisie. O să delegăm cîteva tovarăși minunați, care să analizeze temeinic situația și care să ne facă cîteva rapoarte. Dă-ți seama și matale, fratele meu: nu putem să ne pripim, să ne luăm așa după orice sesizare... s.a.m.d.

— Ce informații tot? Ce oră exactă? Greșeală! Aici e cooperativă de reparat ceasuri, nu Observatorul astronomic!

Norocul meciurilor jubiliare (V)

CAMPIONATELE REPUBLICANE DE BOX ASTAZI, FINALA!

In sifrit, din nou in apa!

Peste opt zile, dupa meciurile de la Moscova, jucam in turneul olimpic...

Cind ne-au invins ungrul cu 4-3, dupa ce condusesem cu 3-1 trei sferturi...

Asta seara, pe ringul de la Republici vor incepe luptele...

Sansele de victorie se pot anticipa cu greu in afara de...

Acum, boxerii si antrenorii analizeaza detaliu tactic...

Tricourul vor fi imnate campionilor de catre fostele glorie...

Asadar, deseara, la orele 19, in jurul careului magic...

VIUREL RABA

INFORMAȚIE

In cursul zilei de vineri a parasiit Capitala indreptindu-se spre Berlin...

SISTEMUL REPARTIZĂRII ABSOLVENȚILOR

(Urmare din pag. 1)

tate cu prilejul repartizării absolvenților în luna iulie a anului trecut...

Mai întâi referiri privind selecționarea cadrelor didactice...

La rândul său, regulamentul are un paragraf cu următorul conținut:

„Media generală este criteriul de bază”. Regulamentul indică aici că mai pot fi luate în considerare...

citeva luni instituțiile unde și-au ales repartizarea...

Se pune întrebarea: Ce criteriu trebuie să stea la baza selecționării absolvenților...

Citeva precizări privind desfășurarea lucrărilor comisiilor de repartizare...

Frumusețile artei populare românești - peste hotare

PLOIEȘTI (de la corespondentul nostru).

Teșiturile și coanarele produse de cooperativa meșteșugărească din Breaza și Comarnic...

Tricourul vor fi imnate campionilor de către fostele glorie...

Asadar, deseara, la orele 19, in jurul careului magic...

VIUREL RABA

IN POARTĂ, VOINESCU

de Dan Deșliu

De obicei după cum remarcăm, portarii sînt stînjeți în asemenea împrejurări...

Dar am avut și zile rele: de pildă, în 1953, la Praga, în preliminariile campionatului mondial...

Sau trista istorie din finala turneului de la București...

ROMÂNIA - ITALIA

(Urmare din pag. 1)

LUPESCU: Avem în față adversari puternici și e firesc să te aibii de la pronosticuri...

FACHETTI: referindu-se la echipa lui de club, Au fost multe frământări la Inter...

VALCAREGGI: Am fost la Zürich, am văzut meciul de-acolo și cred că în seara aceea...

PICCHI: Va fi un meci foarte disputat și noi vom lupta pentru obținerea unui rezultat bun.

pentru că situația din grupă nu este totuși atât de clară pe cât vor să creadă unii. Elvețienii vin destul de puternic...

VALCAREGGI: Am fost la Zürich, am văzut meciul de-acolo și cred că în seara aceea...

PICCHI: Va fi un meci foarte disputat și noi vom lupta pentru obținerea unui rezultat bun.

Advertisement for PLASTIN sandals, featuring an image of a sandal and the text 'mers ușor și pasul lin cu sandalele PLASTIN'.

(Urmare din pag. 1)

fără bază reală însumează pe întreaga direcție 22 milioane lei...

Există e drept, situații în care rezolvarea necesită studii mult mai ample...

ESTE LOCUL SĂ SPUNEM ACI CĂ SI AJUTORUL DAT DE UNELE MINISTERE...

— Unele sugestii desprinse din situațiile analizate?

— As porni de la exemplul oferit de produsul „discuri pentru sape”...

— Un alt caz este cel al Filaturii de mătase naturală Lugoj...

ȘTIINȚA RENTABILIZĂRII

tabil, la Bocoș, nu. EXPLICAȚIA CONSTĂ ÎN PRETURILE DE VINZARE APROBATE DIFERIT...

cipală: neîncadrarea în normele de producție practice...

— Un alt caz este cel al Filaturii de mătase naturală Lugoj...

— Este normal ca sarcina privind rentabilizarea producției să fie continuată...

— Este normal ca sarcina privind rentabilizarea producției să fie continuată...

TEATRU • CINEMA • RADIO • TELEVIZIUNE

SIMBĂȚĂ 24 Iunie. Regina de Navarra: Teatrul Național „I. L. Caragiale” sala Comedia...

MAIORUL ȘI MOARȚEA rulează la Republica (orele 9,15; 11,30; 14; 17,15).

rulează la Glușești (orele 15,30; 18; 20,30; Aurora (orele 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15).

rulează la Miorița (orele 9,15; 12; 15,15; 18; 20,45).

APE LIMPEZI rulează la Colentina (orele 15; 17,30).

PROGRAMUL II. 8,35 Al VIII-lea concurs al formațiilor artistice de amatori...

SIMBĂȚĂ 24 Iunie 1967. PROGRAMUL I. 9,30 „De la munte la mare” — program muzical...

18,00 „Vă așteptăm la ora 6” (Emisiune pentru femei realizată de Flavia Buref)...

18,00 „Vă așteptăm la ora 6” (Emisiune pentru femei realizată de Flavia Buref)...

Sesiunea O. N. U.

Tovarășul

Ion Gheorghe Maurer
s-a întâlnit
cu conducătorii
unor delegații

JAPONIA. Manifestație la Tokio împotriva agresiunii americane în Vietnam

● PE SCURT ● PE SCURT ● PE SCURT ● PE SCURT ●

COMITETUL EXECUTIV AL Sindicatului feroviarilor britanici a hotărât joi să dea un caracter oficial grevei la care participă, începând de miercuri, peste 3.000 de muncitori feroviari. După cum relevă agenția FRANCE PRESSE, sindicatul feroviarilor nu intenționează deocamdată să extindă greva, care paralizează deja activitatea unui număr însemnat de gări din mai multe districte și mai ales din Londra.

LORDUL ALPORT, trimisul special al premierului britanic, Harold Wilson, a sosit joi după-amiază la Salisbury.

Agenția FRANCE PRESSE reamintează faptul că lordul Alport nu a fost întâmpinat la aeroportul din Salisbury de nici un reprezentant al guvernului român.

NEW YORK 23. — Trimisul special Agerpres, R. Căpălecu, transmite: Delegația Republicii Socialiste România a continuat să aibă o întâlnire cu alte delegații prezente la sesiunea extraordinară a Adunării Generale a O.N.U. Au avut loc schimburi de păreri cu privire la problemele aflate în derbateră sesiunii.

Președintele Consiliului de Miniștri, Ion Gheorghe Maurer, împreună cu ministrul Afacerilor Externe, Corneliu Mănescu, au avut o întrevedere la sediul Națiunilor Unite cu Mahmud Fawzi, asistent al președintelui R.A.U. pentru afaceri externe, și s-au întâlnit cu Ișhan Sabri Caglayangil, ministrul Afacerilor Externe al Turciei.

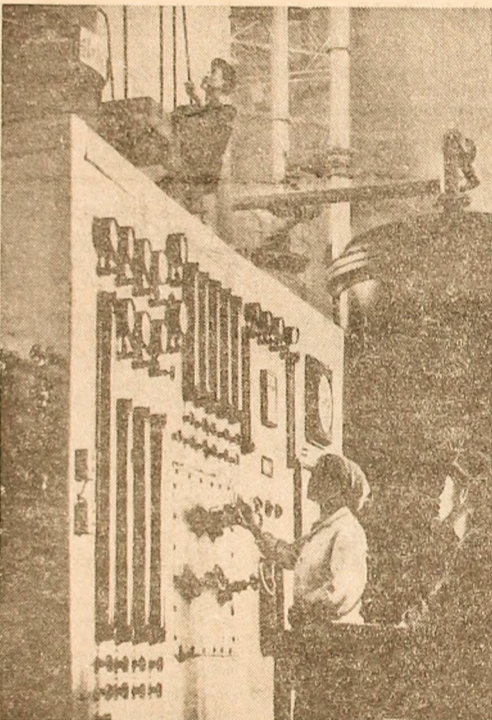
Tovarășul Ion Gheorghe Maurer, împreună cu Corneliu Mănescu au avut la reședința sa de la hotelul „Carlyle” o întrevedere cu George Brown, ministrul Afacerilor Externe al Marii Britanii, însoțit de Paul Gore-Booth, subsecretar permanent la Foreign Office. Seara au participat la un dîneu oferit de ministrul Afacerilor Externe al Franței, Couve de Murville, în cinstea unor delegații.

Corneliu Mănescu s-a întâlnit cu Paul Martin, ministrul Afacerilor Externe al Canadei. La întrevedere au participat Gheorghe Diaconescu, reprezentantul permanent al României la O.N.U., și George Izmăitief, reprezentantul permanent al Canadei la O.N.U.

Delegația C. C. al U. T. C. în R. P. Albania

La invitația C. C. al Uniunii Tineretului Muncii din Albania, la Tirana a sosit o delegație a Uniunii Tineretului Comunist din Republica Socialistă România condusă de Vasile Nicoloiu, secretar al C.C. al U.T.C. Delegația va participa la lucrările celui de-al 5-lea Congres al U.T.M. din Albania.

La aeroportul din Tirana, delegația a fost întâmpinată de Adem Sollaku, secretar al C.C. al Uniunii Tineretului Muncii din Albania. A fost de față și Manole Bodnaruș, ambasadorul Republicii Socialiste România în R. P. Albania.

R.P.D. COREEANĂ. Intr-una din secțiile Fabricii de îngrășăminte azoțoase „Chungsoo” recent intrată în funcțiune în provincia Pyongan

O ipoteză interesantă

Un tânăr cercetător sovietic, Vitali Gorceakov, a descoperit că plantele ar fi înzestrate cu un fel de sistem nervos. Firește, se știa de multă vreme că anumite plante (plantele carnivore, mizelele) reacționează la excitații exterioare. Gorceakov și-a propus să demonstreze că toate plantele ar fi capabile de astfel de reacții. El a luat ca punct de plecare o observație a maestrului său, prof. Gunar: frunzele pe jumătate ofilite ale unei plante lipsite de apă se redrezează de îndată ce se începe udarea rădăcinilor acestor plante și aceasta se întâmplă cu mult înainte ca apa să fi avut timpul de a ajunge la ele. Am fi deci îndreptățiți să presupunem, consideră cercetătorul sovietic, că un semnal emis de rădăcina s-a transmis la frunze.

Gorceakov și-a trasat sarcina de a reuși să dovedească existența acestui semnal. Ca urmare, el a studiat sistematic reacțiile diferitelor plante la variațiile de temperatură și la excitații chimice.

Gorceakov a ajuns la concluzia că plantele posedă organe specializate. Astfel, rădăcina este în mod special sensibilă la excitații chimice, tulpina reacționează în special la acțiunile mecanice, iar frunza la variațiile temperaturii.

LA KINSHASA s-a deschis Congresul sindicatelor congoleze având ca scop crearea unei organizații sindicale unite. La lucrări participă aproximativ 400 de delegați, reprezentând cele patru centrale sindicale existente în țară în prezent: Uniunea oamenilor muncii din Congo, Confederația sindicatelor libere din Congo, Federația generală a oamenilor muncii din Congo și Confederația sindicatelor congoleze.

Luând cuvântul în fața delegaților, președintele Uniunii oamenilor muncii din Congo, André Bobolike, a declarat că crearea unei organizații sindicale unite are o deosebită importanță pentru mișcarea sindicală congoleză și că „va trebui să fie animată de idealurile revoluției”.

CAMERA REPREZENTANTILOR la Congresul american a aprobat noua versiune a unui proiect de lege prin care se prevede ridicarea plafonului datoriei publice a S.U.A. cu încă 22 miliarde dolari. Ca urmare a acestei hotărâri, plafonul datoriei publice a S.U.A. va fi de 368 miliarde dolari. Inițial, Camera Reprezentanților respinsese cererea guvernului prin care se solicita un plafon al datoriei publice și mai ridicat.

VILA cântărețului Charles Aznavour din Var (sudul Franței) a fost obiectul unei spargeri. Cei patru hoți participanți la această spargere au fost arestați joi de jandarmerie. Bijuteriile furate cântărețului-compozitor, în valoare de 80.000 franci, au fost regăsite.

DIN VIATA TINERETULUI LUMII

STUDENTUL de culoare, James Meredith, primul negru care a fost admis în 1962 la Universitatea din Mississippi, a anunțat că își va relua marșul întreprins anul trecut din cauza răniilor sale de către rasisti albi. El intenționează să ajungă până în capitala statului Mississippi și să provoace o discuție privind participarea negrilor la viitoarele alegeri.

STUDENTII turci au demonstrat joi după-amiază împotriva prezentei la Istanbul a vice-ambasadorului american Lawrence Geis, care face parte din comandamentul flotei a 6-a. Ei l-au împiedicat pe militarul american să viziteze Monumentul Republicii. Poliția care a intervenit a arestat trei studenți.

În bucuria răscolului din Aden exact a doua zi după ce George Brown anunțase în Camera Comunelor planul său de independență pentru Federația Arabiei de sud ar putea să pară celor neavizați destul de gratuită. De ce adică mal e nevoie de răscolul eînd, poftim. Londra însăși declară că va acorda în scurt timp independența teritoriului respectiv? Pentru cel informal însă, acțiunile insurrecționale din Aden apar pe deplin explicabile: mai mult chiar, nu e vorba nici măcar de o nouă, ci de o reeditare a unui episod frecvent, în împrejurări similare.

Federația Arabiei de sud a fost creată de Anglia cu scopul de a se menține, prin intermediul ei, în acea parte a lumii și de a-și apăra astfel în continuare interesele de ordin economic, politic și strategic. Printre numeroasele gâlcate și sultanate strînse în așa numita federație, a fost inclus și Adenul, care alcătuiește astăzi partea cea mai importantă a teritoriului. Putea să se miște de liberare care s-a dezvoltat în federație, dar mai ales în Aden, — mișcare condusă de Frontul de eliberare a sudului ocupat al Yemenului (FLOSY) — a silit Londra să ia în considerare acordarea independenței Arabiei de sud.

Nu e vorba însă de o independență pur și simplu, ci de o independență în viziune britanică. Pentru a se menține și pe mal de departe în Aden, britanicii au întărit dintr-o dată doleanțele populației, să transforme federația într-un „stat unitar”, astfel ca la acordarea independenței teritoriului să se prezinte „ca un tot”. Punind apoi la conducerea noului stat un guvern alcătuit din reprezentanți forțelor conservatoare, pro-bri-

tanțe, Anglia speră să se mențină în Aden ca și până acum (ceea ce nu s-ar putea întâmpla dacă problema acordării independenței s-ar pune pentru fiecare teritoriu al federației în parte). Acestor intenții le-a dat conțur și glas planul lui Brown prezentat și acesta, de asemenea, „ca un tot” și numit, în consecință, „plan pachet”. El prevede ca proclamarea independenței să aibă loc la 9 Ianuarie 1968, — până atunci se va a-

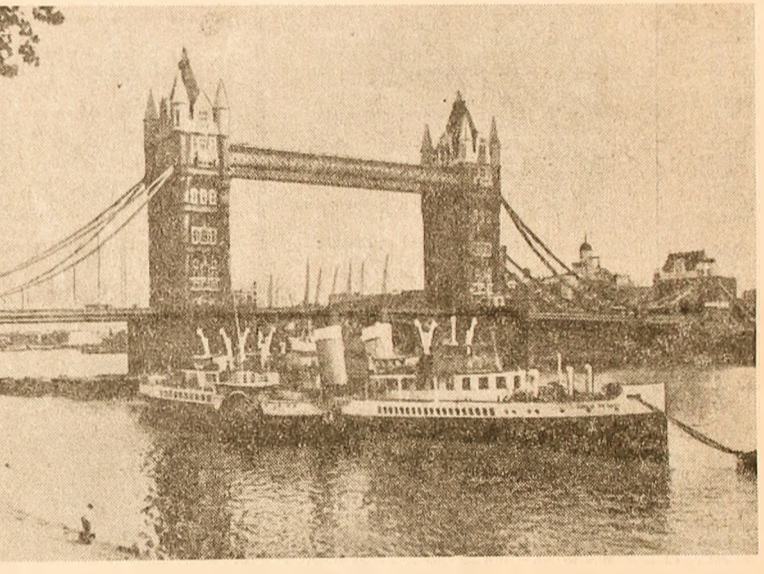
RĂSPUNS PROMPT

pluse de artilerie, echipament etc.... Propunerile lui Brown n-au produs efecte știe ce entuziasm aici măcar în presa britanică. „TIMES”, de pildă, consideră că cele propuse „nu denotă progrese reale pe calea constituirii unui guvern pe o bază largă, premiază esențială pentru ca noul stat să se nască în condiții de pace”. Ziarul e de părere că trebuie să se stabilizească un termen precis pentru organizarea unor alegeri generale în-

sta de proclamarea independenței. Accentul pus de „TIMES” asupra acestui aspect nu e întâmplător: felul cum sînt formulate cele „planuri pachet” poate duce la preluarea puterii de către o echipă numită, care să organizeze alegeri „aposteriori” și deci să le „aranjeze” după cum l-o convine. Frontul de eliberare și-a expus în repetate rânduri punctul de vedere. El a cerut retragerea totală a trupelor britanice, înlocuirea așa-numitului guvern al federației, obținerea independenței pe baza doleanțelor populației. De aceea F.L.O.S.Y. a declarat că respinge „planul pachet” britanic, prin care Londra urmărește să-și apere interesele în această regiune”. F.L.O.S.Y. și-a reafirmat hotărârea de a continua lupta și a cerut O.N.U. să intervină pentru a pune capăt „războiului de exterminare împotriva poporului din Arabia de sud”.

În aceste condiții, răscolul antibrutanic din ultimele zile a a dențit la însemnat un răspuns prompt la planul englez care nu corespunde dorințelor populare, iar faptul că la aceste acțiuni au luat parte militari și poliștiți demonstrează că împotrivirea populației sud-arabe capătă o bază tot mai largă.

ION D. GOIA

LONDRA: Vedere de pe Tamiza

Noua oră a Angliei

Ministrul de Interne al Marii Britanii, Roy Jenkins, a anunțat că țara sa adoptă, cu începere de la 18 iulie, în mod permanent ora Europei centrale, adică cu 60 de minute înaintea orașului Greenwich. Pînă în prezent, Marea Britanie avea o oră în timpul lunii de vară și alta (ora G.M.T.) în lunile de iarnă.

Propunerea lui Jenkins a stîrnit vii discuții. Reprezentanții fermierilor preferă să rămîie la orașul G.M.T., deoarece este mai bine ca muncile agricole să înceapă mai devreme, în timp ce industriașii preferă orașul Europei centrale, deoarece își pot coordona mai bine activitățile cu partenerii lor de pe continent. Restul participanților la dispută se clasează

după categoriile de „tradiționaliști” și „reformatori”, „insulari” și „europeni”. „Dacă oclăienii englezi, așijdă adăscării noului oraș, vor măsura și timpul după europeni, după ce au hotărât să adopte sistemul zecimal în măsurarea lungimilor”, cîntărea greașilor și dieciuzilor mare monetei, atunci ce va mai rămîne din specificul britanic?”

Succesul Teatrului „C. Tănase” la Paris

Joi seara, în prezența ambasadorului Victor Dumitriu și a numeroase personalități din lumea spectacolelor a avut loc în sala de spectacol de la Teatrul Olympia prezentat de Teatrul satiric-muzical „Constantin Tănase” din București.

Spectacolul poartă denumirea „Marele music-hall din România” și este realizat de Nicușor Constantinescu și George Voinescu, fiind pus în scenă de N. Dinescu.

Teatrul „Constantin Tănase” din București participă cu acest spectacol la cea de-a 3-a Olimpiadă de music-hall 1967, care se desfășoară la Paris în tot timpul verii 1967, sub auspiciile Comitetului serbarilor Parisului. Spectacolul a obținut un mare succes, artiștii fiind îndelung aplaudați de public. Printre artiștii care s-au bucurat de un succes deosebit a fost Stela Popescu, care a prezentat spectacolul cu o introducere plină de umor, Mariana Bădoiu, Luchiu Marinescu, Constantin Drăghici, Mircea Crișan, care a provocat hohote de ris, țaraful Titi Niculescu și corul de balet.

NOTE DE DRUM

— acesta a fost primul traseu turistic în observarea cărui n-am avut nevoie de nici un ghid, în rest...

Gentlemanul din magazin

Am ales strada, această stradă cu capătul în piața Metaxa minuscul trecera șirurilor de mașini și a pietonilor. Aici, spre „linia verde”, se înfulea vechea Nicosia, oraș împințit de artere înguste, căi ale nesfîrșitelor promenade, din zori pînă seara, prin fața magazinelor care-și seot pe trotuar. Sîntem în interiorul inconfundat de vechiul zid construit de venetieni în 1567, în orașul care în antichitate răspundea la alt nume: Ledra. Ca în toate orașele de tip orientat, vremurile moderne s-au simțit sufocate între aceste ziduri, de străzile care nu prevăzuseră circulația rapidă și răspundeau unei viziuni mai calme, de idilice raporturi închise. Orașul s-a răspîndit mult peste vechiul zid, și-a construit bulevarde largi în zone verzi respirînd dintr-o dată lejer, amplu. Reverența modernă făcută vechii Nicosii este plină de grație. Ne-am întors — era în perioada carnavalurilor de primăvară a balurilor cu veselie melancolică, cu pateticul Palicaria... — pe rețeaua de străzile răspîndite în raze din punctul reprezentat de piața Metaxa. Strada este de fapt ea însăși un trotuar. Strada e și teatrul trecătorilor sau, dacă vrei, e adevărată bursă a schimburilor de păreri, de noutăți, de amabilități. O impresie de decor intim de lejeritate confesivă — în ciuda, sau poate tocmai din cauza spațiului strîmt. Din stradă — un pas, și iată-ne înconjurăți de soliditatea demnă a proprietarului de magazin. Maniere de gentleman. În normele bunului vinzător reclama mărfii este o operație științifică: calități particulare, album cu esanțioane, compoziție (în alte părți zgomotoasă reclamă orală, prinderea trecătorului într-o avalanșă spectaculoasă de epitețe și plecăciuni poate avea ca efect tocmai refuzul neîncrezător). Amabilitatea acestui vinzător, limonada sau cafeaua cu care te servește sînt, desigur, mijloace de influențare („Nu îți surprins dacă un comerciant vă invită să luați loc și vă servește cu o limonadă sau o ceașcă de cafea. Este un mod de a-și realiza treburile” — explică turistul neavizat un ghid

cipriot), dar ele corespund și mentalității ospitaliere a cipriților, respectului lor de gazde acotdat musafirilor — adică turiștilor. O bună parte din venitul național se realizează prin turism. Este o fericită alături a exigențelor științei care se cheamă turism pe un fond uman prietenos și amabil.

Universul din cuvinte

Plăcerea de a rosti numele unor locuri necunoscute izvorăște dintr-o ciudată împerechere între soarele fierbinte al imaginației și nostalgia evocării.

Dintr-o pornire, evident romantică, de evaziune pe țărîmuri mirifice unde imaginația noastră poate lucra neconștient, cuvintele însemnând locuri depărtate devin ca prin minune vaste universuri gîndite și mobilate de fantezie. Fast exotice, zone de penumbra ivite de obscura noastră poiză de mister — imaginația ne transportă evazionist în mari domenii regale nichieri încă identificate. Ne plimbăm adesea prin aceste proprietăți lunare, pornim în lungi călătorii în cursul cărora schimbăm aici vegetația ce ni se pare că s-a ofilit, dincolo poarta palatului cu fața spre mare, dărîmăm, clădim și, obsesii, ne întorcem cu mijloace numai de noi știute. Începe marea evocare, nostalgia rememorare a unei lumi. Construită de imaginație, ea era doar o ipoteză. Călătorind-o, trecînd într-o îndrăgostită inspecție prin marile ei culoare, ne-o însușim, ne-o dărîm. De aici nostalgia evocării locurilor imaginate, imperiilor fantezice.

Desigur, e aici un joc fără friu al cărui rezultat — niciodată același — poate fi fantasticul ignoranței. Dar nu plăcerea ignoranței ci a construcției, a proiecției imaginare. Cîți arhitecți nu mor zilnic în lume? Oricum, toți oamenii sînt și, în primul rînd, arhitecți. Mor cînd au fericitul prilej să ajungă în „construcția” lor pe rînd fixate de o realitate ce nu poate fi schimbată: și mai mor atunci cînd din lungul șir de evocări anterioare nu rămîne decît un palid reflex, cînd totul s-a topit înaintea marii confruntări. E un divorț, dureros, între fantezie și cunoștință, între valoarea expresivă a fanteziei — o mare nevoie de construcție ce zace în sufletul fiecărui om — și valoarea necesară a lucrului exact redat, care și ea se revendică din fundamentala noastră nevoie de

realism și care, evident, pînă la urmă învinge. Astfel călătoria poate începe.

Othello s-a născut la Famagusta?

Famagusta este unul din acele cuvinte care fascinează automat imaginația. Probabil că mulți și-au plasat intr-o arie de fantezie a acestui cuvînt viziunile tulburii, construcțiile fragile din nisip. Numele grecesc al orașului, Ammochostos, le dă dreptate: acunus sub nisip. Dintr-o vagă cunoaștere legendară, faima Famaguste e asociată unor fabuloase bogății, unei civilizații strălucite. Lucrul nu e lipsit de un vag adevăr — chiar dacă azi vorbim de ruinele medievale ale Famaguste! — pentru că aici, după 1291, cînd a sezarăa își aspiră pe acei cultivăți refugiați creștini veniți din Acra începe într-adevăr o epocă de prosperitate și grandoare, Famagusta devenind principatul centru de negoț al Mediteranei. Se spune că un nobil de aici era scutit cel mai bogat om din lume iar fliea lui avea bijuterii a căror valoare egala pe aceea a coronei regelui Franței. Ca ofrandă smerită lui Dumnezeu, slăpînii acestor bogății au construit 365 de biserici. Se pare însă că persoana divină n-a primit eadoul întrucît mari cutremure, alături de războiul între venetieni și turci (1571) au distrus totul. Materialele rămase de la bisericiile ruinate și ale altor edificii au servit mai apoi la construirea Canalului de Suez. Au rămas și zidurile venetiene, catedrala și o duzină de biserici. A mai rămas din vremurile vechi parfulum acestui nume: Famagusta, cuvînt-simbol, cuvînt-melodie din șirul aceluia îndrăgite, pe meleagurile noastre, de un Minulescu sau Macedonski...

Shakespeare, în Othello, face o simplă aluzie la un port din Cipru, dînd de lucru fanteziei și ingeniozității neliniștite a urmașilor. Turnul lui Othello e mut interogațiilor, rîmîind să acceptăm legenda, inchipuindu-ne că pe aici s-a consumat tragedia marelui, că în umbra acestor ziduri s-a mișcat inteligentul Iago... La Famagusta am ajuns trecînd prin Messaria, regiunea cu clima cea mai blîndă din toată insula, întînsă, ca un bărdag supus, între cele două șiruri de munți, Kerynia și Troodos (messaria = între munți, gr.). Pe dealurile de la poalele munților cresc mășini, orașul înconjurat de grădini de portocali.

C. STĂNESCU

(1)